25/3/90 107

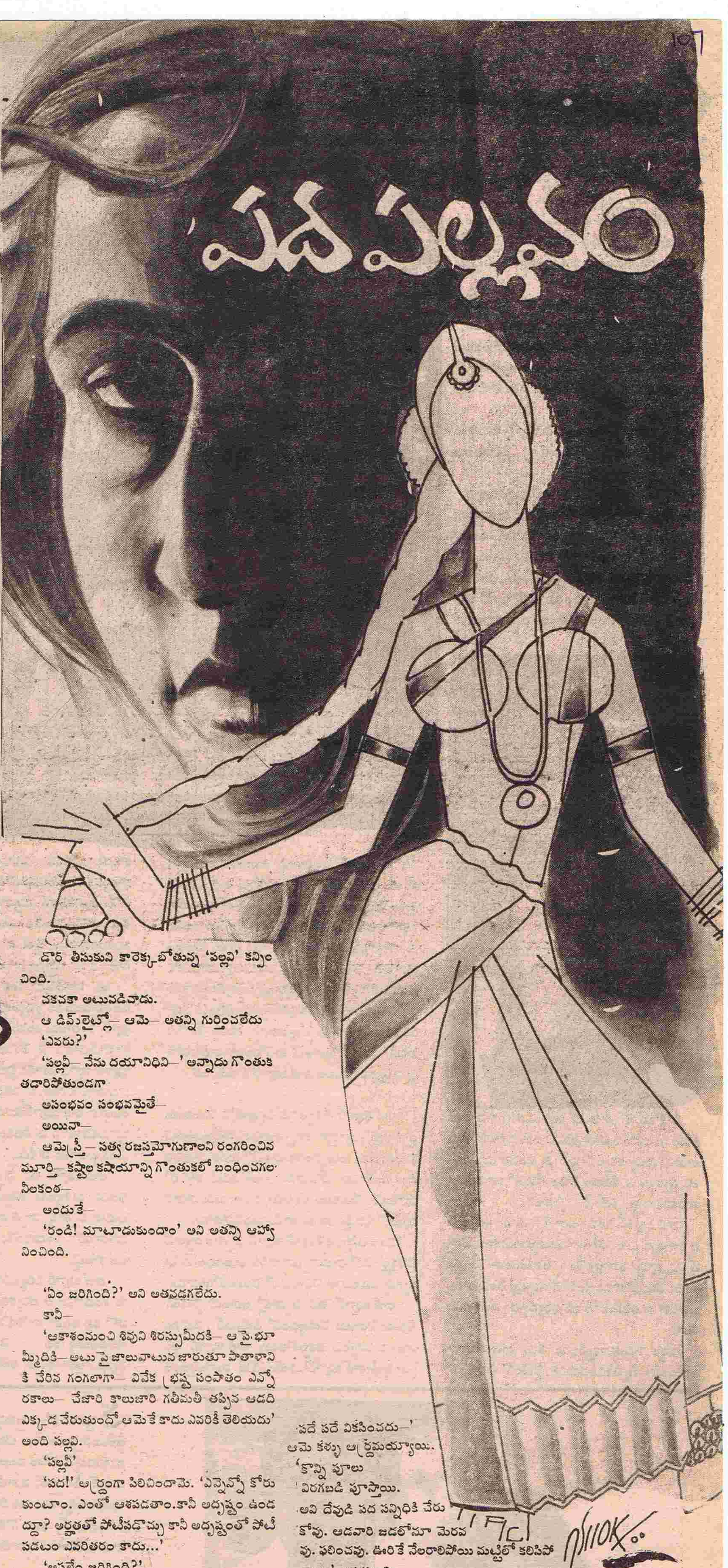

యామినీ సరస్వతి

అతనికి పార్టీలంటే బొత్తిగా యిష్టం ఉండదు. తినడు, తాగడు, తిరగడు. కానీ తిని తాగి తిరిగే వాళ్లతో కలిసి తిరుగుతూ ఉంటాడు. తన అలవాట్లకన్నా ఎదుటి వాళ్ల అలవాట్లని గౌరవించడం అతనికి బాగా తెలుసు. ఏ పరిస్థితులలోనూ తన నియమాలనుంచి దూరంపోడు. అందుకని అయిన వాళ్లతో పార్టీకి వెళ్లడం అతనికి ఇబ్బంది కాదు.

వాళ్లంతా బీర్, బ్రాందీ, విస్కీలు గ్లాసులతో పుచ్చుకుంటూ వుంటే దయానిధి నింపాదిగా 'సీసా'ల్లోని థమ్స్అప్, గోల్డ్‌స్పాట్, లిమ్కా ఖాళీ చేసేస్తాడు. వారితో పాటు చిప్స్, జీడిపప్పు, జీడిపప్పు పకోడీ ఆరఆరగా పుచ్చుకుంటాడు. మితభాషి, సౌమ్యుడు, స్నేహపాత్రుడు అని అంతా అతన్ని అభిమానిస్తారు.

ఆ రోజు సుగుణాకర్‌కి ప్రమోషన్ మీద బదిలీ అయి ఎదని అతను ఓ బార్‌కి ఆహ్వానించాడు. అందరితో పాటు దయానిధి కూడా వెళ్లాడు. సుగుణ స్టేట్ బ్యాంక్ మేనేజరు. ఇప్పుడు రీజనల్ ఆఫీసులో ఆఫీసరుగా వెళ్ళిపోతున్నాడు. అందుకని అందరికీ ఆనందమే. ఆనందమనేది పంచుకుంటే తరిగేదికాదు. పెరిగేది!

ఆ బార్‌కి ప్రత్యేకత ఉంది.

అక్కడ అందరికీ ప్రవేశం దొరకదు.

కేవలం మెంబర్స్‌కి మాత్రమే ఆ బార్ డోర్ తట్టే అవకాశం, అదృష్టం.

అక్కడ వెలిగే దీపాలకి వెలుతురు తక్కువ. తక్కువ కాంతిలో 'ఘనమైన' విందు తీసుకునే 'మెంబర్స్'కి, గెస్ట్స్‌కి అక్కడ స్టేజిమీద నృత్య ప్రదర్శన కూడా ఉంటుంది. వెనకనుంచి వీనుల విందుగా వినిపించే సంగీతానికి జతగా 'అమ్మాయి' అంగాంగ ప్రదర్శన నృత్యం 'పార్టీ' కొచ్చిన వారికి మంచి 'కిక్' యిస్తుంది.

దయానిధి తన ఫ్రెండుతో కలిసి అక్కడికి చేరుకునే సరికి సుగుణాకర్ అందర్నీ ఆహ్వానిస్తూ పలకరించాడు.

'దయానిధికి ఈ రోజు మంచి కాలక్షేపం'.

'ఏం' కళ్లెగరేస్తూ అడిగాడు దయానిధి.

'నీకు క్లాసిక్ నృత్యం అంటే ఇష్టం కదా!

ఈ రోజు 'పదం' కదిలించే అమ్మాయి మొదటి మొదటి రోజుల్లో 'భరతనాట్యం' నేర్చుకుందట?

'దానికీ దీనికీ సంబంధం ఏమిటి సుగుణా! అది గజ్జెకట్టి పదిమంది ముందరా 'ప్రతిభ'ను ప్రదర్శించే కార్యక్రమం. ఇది పదిమంది ముందూ 'పరువాన్ని, ప్రాయాన్నీ' ప్రదర్శించే కార్యం.'

నవ్వేడు ఆ మాటకి. 'నువ్వెప్పుడూ చెప్తూ వుంటావే. మహాకవి శ్రీనాథుడు శృంగార నైషధంలో బువ్వపు బంతి భోజనాలు వడ్డించాడనీ, అందులో మాంసంతో చేసిన పదార్థాలు శాకాహార పదార్థాల్లాగా అంటే నాన్‌వెజ్ వెజ్‌లాగా, శాకాహార పదార్థాలు మాంసాహార వంటకాల్లా అంటే వెజ్ నాన్‌వెజ్ అనిపించేలా వండి వడ్డించారని— అలా అన్నమాట. ఈ 'అమ్మాయి' క్లాసికల్‌లో ఫోక్‌లోర్, మళ్లీ అందులోనే బ్రేక్, స్ట్రిప్ లాంటివి కలిపేస్తుందట'

'గంగలోనా?' కోపం ధ్వనించింది దయానిధి గొంతులో.

'నీలాటి వాడికి ఇలాటి మిక్సింగ్ అంటే అయిష్టమే. కానీ మీరు కొంతలో కొంత సంతోషించాలి మీ నాట్యం, మీ సంగీతం యిలాగైనా కన్పించి బ్రతుకుతున్నందుకు'.

'అదేదో సామెత చెప్తారే! ఇంత బ్రతుకూ బ్రతికి వీధి వెనకాల చచ్చాడన్నట్టు... అలాటి నాట్యం అసలు లేకున్నా ఫర్వాలేదు. కానీ...'

'పద...పద...' మళ్లీ తీరిగ్గా చర్చించుకుందురుగాని...' అన్నాడు దయానిధి మిత్రుడు.

సుగుణాకర్ అన్నాడు "అన్నట్టు మీకో విషయం తెలుసా! కాలేజీ రోజుల్లో దయానిధి కవితలు రాసేవాడు. అప్పుడతని పేరేంటో తెలుసా? పద... అంటే పసుపులేటి దయానిధి..'

'ఓహో... అదా... పద... పద... పదనిసల పద మధురిమలు విందాం... విషాలో మునిగిపోదాం' అన్నాడు అతను.

దయానిధికి ఏదో గుచ్చి గుండెల్లో గుచ్చుకుంది. పేలవంగా నవ్వి కదిలాడు ముందుకి.

బార్‌లో ఓ మూల కూర్చున్నాడు దయానిధి. అతని పక్కనే అతని మిత్రుడు. బేరర్ వచ్చి అతనికి విస్కీ అందించాడు. దయానిధికి లిమ్కా తెప్పించాడు మిత్రుడు. క్రమక్రమంగా ఒకరొకరే లోపలికి వస్తున్నారు. ఎవరు కోరినవి వారికి అందించబడుతున్నాయ్.

పార్టీ ప్రారంభమైన కొద్ది సేపటికి—

స్టేజీ మీద తెర తొలగింది.

సంగీతం మొదలయ్యింది. డాన్సర్ దూకింది. దయానిధి ఆమెని చూసి ప్రమాన్పడిపోయాడు... ఆమె... ఆమె...

'పల్లవి... మీ కాలేజీలోనే ట్యూటర్...'

ఆ అమ్మాయిని పరిచయం చేస్తుంటే ఒక నెమలిని, ఒక మత్తేభాన్ని, ఒక మిన్నాగును, ఒక చందమామను ఒకేసారి చూసినట్టుంది దయానిధికి.

అప్రయత్నంగా చేతులు జోడించాడు.

'అహ మీరు నమస్కరించకూడదు. ఆశీర్వదించాలి'

దయానిధిని పరిచయం చేయకముందే అతనెవరో తెలిసిన పల్లవి అంది.

'ఏం?'

'మీరు పద కవులట కదా!'

'అంటే?'

కొంటెగా జవాబిచ్చిందామె. మీకు పాటరచన అంటే ఇష్టమటకదా! జయదేవుడి గీతాలను తెలుగులోకి, క్షేత్రయ్య పదాలను సంస్కృతంలోకి అనువాదం చేశారట!'

తలూపేడతను 'అయితే మాత్రం... మీరు గొప్ప నర్తకి అట కదా?'

'అదేం లేదండి! చదువుతోపాటు మా అమ్మగారు డాన్స్ నేర్పారు. హైస్కూలు చేరాక నాట్యం నేర్చుకోవడం ప్రారంభించి కాలేజీలో చేరాక 'ప్రాక్టీస్' చేశాను బాగా. డాన్స్ ఒక మంచి ఎక్సర్‌సైజనేది మా రూమ్మేట్'

దయానిధి ఏమీ అనలేదు.

'మీ పాటలు వినాలనివుంది' అందామె.

నవ్వేడతను

'ఏం మేం వినకూడదా?'

'కూడదనికాదు. నేను రాసే కవినేకానీ పాడే కవిని కాను. కొందరు కవిత్వం రాసి పాడతారు. నాకు అంత మంచి గొంతులేదు. బాగా 'పాడలేను' అన్నాడతను.

'చూడండి! రాగయుక్తంగా పాడక్కర్లేదు. ఏ కవికి తగిన స్వరం అతనికి వుంటుంది. సప్తస్వరాలు అతనికి సుప్తస్వరాలే అయినా ఎవరి గొంతుక వారి కవిత్వాన్ని అద్భుతంగా పలికిస్తుంది' అందామె ఉద్వేగంగా.

అతనికి ఆమె 'ఆవేశం' బాగా నచ్చింది.

'నాపాట విన్పిస్తాను. అయినా మీలాగా మీ ఆట ప్రదర్శించండి అని అడగలేనుకదా!' అన్నాడు నవ్వుతూ.

'దానికేం అభ్యంతరం వుండదు లెండి! నెలకు ఒకటో రెండో నా ప్రదర్శనలు అక్కడో ఇక్కడో ఉంటూనే ఉంటాయి'

'ఇక్కడుంటే చూడొచ్చు. కానీ అక్కడెక్కడో వుంటే...'

'ఉంటే ఏం? ఆ ఊరొస్తే చూడొచ్చుగా! నేనెలాగూ ఒక్కత్తినే వెళ్లను. ట్రూపుతో వెళతాను. మీరూ...'

'ఆ గుంపులో ఒకడిగా రమ్మంటారా?'

'గుంపులో ఒక్కడిగా వద్దులెండి.. మీరు మీరుగానే రావచ్చు...'

'థాంక్స్' అన్నాడు దయానిధి.

అలా అయిన పరిచయం ప్రగాఢమైంది

ఇరుగూర్లో పొరుగూర్లోనే కాక ఉండూరి ప్రోగ్రాంలకి కూడా అతను తప్పకుండా వెళ్లసాగాడు. పరిచయం స్నేహంగా పదములు వేసి స్నేహం ప్రేమగా పల్లవించింది.

పార్టీ రంజు రంజుగా సాగుతోంది.

కానీ దయానిధికి ఒక్క గుక్క కూడా గొంతు దిగడం లేదు—

'ఏమిటలా పరధ్యానంలో ఉన్నావ్?'

దయానిధి ఉలిక్కి పడ్డాడు.

అర్థాంతరంగానే లేచి 'సుగుణాకర్‌తో చెప్పి వెళతాను' అన్నాడు.

అతను తెల్లబోయి చూస్తుండగానే దయానిధి సుగుణాకర్‌తో ఏదో చెప్పడం— అక్కడి నుండి వెళ్లిపోవడం జరిగింది.

అక్కడి నుంచి వచ్చి గేటువద్దే తారాట్లాడసాగాడు దయానిధి.

వెయిటర్ ద్వారా 'డాన్సర్ పల్లవి' నృత్యం పూర్తి కాబోతోందని, ఆమె అపుడో ఇపుడో 'తన కార్లో' ఇంటికి వెళ్లిపోతుందని విషయం రాబట్టిన దయానిధి ఆమెని 'ఎలాగైనా?' కలవాలని నిర్ణయించుకున్నాడు.

అసహనంగా ఇటు తిరిగిన అతనికి—

డోర్ తీసుకుని కారెక్కబోతున్న 'పల్లవి' కన్పించింది.

చకచకా అటునడిచాడు.

ఆ డిమ్‌లైట్లో— ఆమె— అతన్ని గుర్తించలేదు

'ఎవరు?'

'పల్లవీ— నేను దయానిధిని—' అన్నాడు గొంతుక తడారిపోతుండగా

అసంభవం సంభవమైతే—

అయినా—

ఆమె స్త్రీ— సత్వ రజస్తమోగుణాలని రంగరించిన మూర్తి— కష్టాల కషాయాన్ని గొంతుకలో బంధించగల నీలకంఠ—

అందుకే—

'రండి! మాటాడుకుందాం' అని అతన్ని ఆహ్వానించింది.

'ఏం జరిగింది?' అని అతనడగలేదు.

కానీ—

'ఆకాశంనుంచి శివుని శిరస్సుమీదకి— ఆ పై భూమ్మీదికి— అటు పై జాలువాటున జారుతూ పాతాళానికి చేరిన గంగలాగా— వివేక భ్రష్ట సంపాతం ఎన్నో రకాలు— చేజారి కాలుజారి గతీమతీ తప్పిన ఆడది ఎక్కడ చేరుతుందో ఆమెకే కాదు ఎవరికీ తెలియదు' అంది పల్లవి.

'పల్లవీ'

'పద!' ఆర్ద్రంగా పిలిచిందామె. 'ఎన్నెన్నో కోరుకుంటాం. ఎంతో ఆశపడతాం.కానీ అదృష్టం ఉండద్దూ? అర్హతతో పోటీపడొచ్చు కానీ అదృష్టంతో పోటీ పడటం ఎవరితరం కాదు...'

'అసలేం జరిగింది?'

'ఏం జరిగితేనేం.. జరగరానిదే జరిగింది. ఆ జరిగిపోయింది చెప్పి మీ మనస్సెందుకు బాధపెట్టాలి—'

'పల్లవీ...'

'దయా! ఏదయా రామా నీదయ' అని ఏ రాత్రి ఏడవకుండా జరిగిపోలేదు. కన్నీళ్లతో తలగడ తడవని రోజులేదు. కానీ ఆశించింది ఏదీ జరగలేదు. పరిస్థితులు నా చేయి జారిపోయాయి—'

'నువ్వు జాబ్‌కి రిజైన్ చేశావని...'

'అవన్నీ అడగొద్దన్నానా! విజయాలు విన్పించినంత మధురంగా విషాదాలు విన్పించవు. గుండె గాయం నుంచి వెలువడే గేయం మరో గుండెని గాయపరుస్తుందే తప్ప సంతోషాన్ని, సంబరాన్ని ఇవ్వదు.'

భారంగా నిట్టూర్చాడతను.

'మీ ఆవిడ... పిల్లలు...'

చురుగ్గా చూశాడతను. కఠినంగా అన్నాడు అప్రయత్నంగా 'పూవు ఒకసారే వికసిస్తుంది. ఫలిస్తే దాని తపస్సు పండినట్టే. అంతేకానీ ఫలించడం కోసం అది పదే పదే వికసించదు—'

ఆమె కళ్ళు ఆర్ద్రమయ్యాయి.

'కొన్ని పూలు విరగబడి పూస్తాయి. అవి దేవుడి పద సన్నిధికి చేరుకోవు. ఆడవారి జడలోనూ మెరవవు. ఫలించవు. ఊరికే నేలరాలిపోయి మట్టిలో కలిసిపోతాయి' అనుకుంది.

' ఈ డాన్స్‌లేమిటి?' అడిగాడతను సగం చచ్చి...

'నేనెవరినో మరిచిపోవడానికి, నా తిండి నేనే సంపాదించుకోడానికి...' కఠిన సత్యాన్నయినా నవ్వుతూ చెప్పింది.

అతనికి ఏమనటానికీ తోచలేదు.

ఇద్దరి మధ్యా మంచుగడ్డలాంటి నిశ్శబ్దం

కొన్ని క్షణాల తర్వాత

అతను చేయి చాచాడు

'పల్లవీ... ఈ చాచిన చేతికి నీ చేయి అందిస్తే మన బ్రతుకు పదపల్లవం అవుతుంది—'

ఆమె చేయి చాచింది.

కానీ అతని చేతితో కలపడానికి కాదు

చేతులు జోడించడానికి...

అతను అప్రతిభుడయ్యాడు

మొగ్గ వికసించకుండానే నేలరాలిపోవడం అతని కళ్లముందు మెదులుతోంది.

పార్టీ ప్రారంభమైన కొద్దిసేపటికి స్టేజీమీద తెర తొలగింది. సంగీతం మొదలయ్యింది. డ్యాన్సర్ దూకింది. దయానిధి ఆమెను చూసి ప్రమాన్పడి పోయాడు. ఆమె... ఆమె...